

A munkapárt bizonyára sajnálattal veszi tudomásul a törvényszéki elnöknek azt az elhatározását, hogy a mandátumot nem vállalja.

Hajsza a bolgár király ellen.

— Ferdinánd hazatér. —

(Saját tudósítónktól.) Hcmlokegyenest elenkező hírek vannak forgalomban arról, hogy *Ferdinánd király visszatér-e Szófiába, vagy nem.* Az egyik hír szerint Ferdinánd már a napokban visszatér fővárosába, egy másik hír szerint azonban tegnap egy vele bizalmas viszonyban levő orosz újságírónak erre a kérdésére vállvonogatással válaszolt. Ugy látszik, a kérdés nem annyira az, hogy visszatér-e a király, mint inkább, hogy *egyáltalán visszatérhet-e még Szófiába?*

A párisi lapok az idevaló bolgár követ-ség nyilatkozatát közlik, amely *hivatalosan megcáfolja azt a hírt, hogy Ferdinánd király nem tér többet vissza Szófiába.* Diplomáciai körök bizonyosra veszik, hogy a bolgár király *Berchtold* gróf osztrák és magyar külügyminiszter tanácsára már a legközelebbi napokban Szófiába megy.

Berchtold gróf *Genadjev* bolgár külügyminiszterrel való legutóbbi tanácskozása alkalmával rámutatott arra a kedvezőtlen hatásra, amelyet *Ferdinánd* királynak a külföldön való hosszas tartózkodása nemcsak Bulgáriában, hanem másutt is tehetne és hogy ez a körülmény *nagyban előmozdithatná az oroszbarát propagandát*, amelyet most a szobranje választások alkalmával amugyis minden eszközzel üznek. *Berchtold* gróf sürgősen azt tanácsolta a bolgár külügyminiszternek, hadd uralkodójára olyan értelemben, hogy *megtámadott egészsége ellenére is térjen vissza a bolgár fővárosba*, amilyen hamar csak lehet.

Ennek a tanácsnak az volt a következménye, hogy *Ferdinánd* király elhatározta, hogy megváltoztatja utitervét és *még e hét folyamán visszatér Szófiába.*

Szófiából jelentik: Azzal agitálnak országsszerte az ugynevezett oroszbarát politikusok *Ferdinánd* király ellen, hogy a mikor Bulgária válságos veszedelemben forog, a király *fácánokra vadászik*, nem törődik az országos választásokkal s csak azután akar visszatérni fővárosába, ha az új szobranje már együtt lesz. *A bolgár nép hangulata* — ha himni lehet a ruszofil lapoknak — *veszedelmesen a király ellen fordult.* Növeli az elke-seredést egy bécsi új hír, nevezetesen az, hogy *Ferdinánd* király elhalasztotta visszatérését. Azt a dunai gőzöst, amelyet egy magyar hajósvállalatnál rendelt, hogy ne kelljen Szerbián át hazatérnie, ismét lerendelte a király.

Az *Epoca* mai száma teljes szövegében közli azt az írásos hadparancsot, amelyet *Ferdinánd* király az emlékezetes napon kiadott, hogy *a bolgár seregek támadják meg a szerbeket és görögöket. Ez a szerencsétlen hadparancs okozta a második balkán háborút*, amelyben Bulgária elvérzett. A hadiparancs *Joffre* francia generálissimus birtokában van. Az idézett lap azt a megjegyzést fűzi a hadiparancshoz, hogy íme kiderül, ki döntötte romlásba Bulgáriát. Azzal végződik a cikk, hogy *a király már lemondott Boris trónörökös javára.*

A debreceni egyetem.

— Új tárgyalás a miniszterrel. — Hol marad Pozsony? — És sehol Szeged! —

(Saját tudósítónktól.) Kedden a tiszántúli református egyházkerület elnöksége tisztelegni fog *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásügyi miniszternél, hogy a debreceni egyetem ügyében tanácskozzék.

A tárgyalás anyagát az egyetem három karának egyszerre való megnyitása szolgálja. A kultuszminiszter ugyanis részletekben akarja a debreceni egyetemet fölláttatni s ezt az intézkedést a tiszántúli református egyházkerület *sérelmesnek* találja főként azért, mert így a főiskola részben egyetemi, részben akadémiái jellege a tanításra kárral járna.

A miniszter a minap Debrecen városához leiratot intézett, amelyben kijelenti, hogy a három fakultás megnyitásához szívesen hozzájárul az esetben, ha az egyházkerület az átmeneti időre szóló kiadásoknál mutakozó költségkülönbözötet viseli. Ez az összeg *mintegy ötvenezer korona*, melyet a tiszántúli egyházkerület elnöksége most följárul a kultuszminiszternek.

Erre vonatkozóan *Balthazár* püspök így nyilatkozott:

A DMKE programja.

(A vasárnapi igazgatósági ülés. — *Gallo-vich* főtitkárt nyugdíjazták. — A kulturegyesület mai helyzete. — A fontosabb tennivalók.)

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta Szegeden a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósági ülését *zombori Rónay* Jenő nyugalmazott főispán elnöklésével, a nagyszám-ban megjelent tagok élénk érdeklődése mellett.

Az ülés elején *Scossa* Dezső, a DMKE új ügyvezető-alelnöke bejelentette, hogy *Dániel* Ernő báró, a DMKE elnöke, egy Bécsben kelt, hozzá intézett megleghangu levelében bejelentette, hogy *sokoldalú elfoglaltsága miatt lemond tisztségéről.* Az igazgatóság a lemondásba nem nyugodott bele, hanem fölkerlte *Dániel* Ernő bárót, hogy elhatározását másítsa meg.

Az ügyvezető-alelnök ezután beszámolt a DMKE jelenlegi állapotáról, ami nem valami rózsás. *A fiókok száma lepadt, a tagok száma alig 4000*, az intézmények közül Szegeden, Makón és Debrecenben internátusok állanak fön, Titelen 1 DMKE óvoda működik, Vingán egy magyar dalkör; a DMKE könyvtárak száma nyolcvanhét.

Kérelem intéztetett a fő- és alispánokhoz, főszolgabírákhoz és polgármesterekhez és a községekhez, hogy az egyesületnek a törvényhatóságok és városok részére adományokat és alapítványokat tegyenek, amivel szemben a DMKE a községek iskolán kívüli közoktatása terhen enyhítene olyan intézmények létesítésével, amelyek alapszabályai szerint föladatát képezik.

Szerveztetett az analfabéták tanfolyama az egész vonalon és a szabadoktatás, úgy, hogy Arad, Bács, Csanád, Csongrád, Krassó-szörény, Temes és Torontálmegyékben már az idei télen sok száz magyar előadás fog tartatni.

Az igazgatóság egyhangú lelkesedéssel elfogadta azt a javaslatot, hogy 100 nemze-

— Számításokat végeztünk a miniszter tervszete alapján s megállapítottuk, hogy az együttes megnyitás sem a kormánynak, sem az egyházkerületnek terhére nem eshetik. A különbözet mindössze 50 ezer koronára tehető, amely a tanulók számának emelkedése révén behozható. Bizom abban, hogy az egyetem egyszerre való megnyitása megvalósítható.

A miniszterrel folytatott tanácskozás eredményét a város és az egyház küldötteiből kikérülő bizottság december 2-án tartandó ülésén fogja tárgyalni.

Debrecen város tehát igazi magyar szívsággal akarja minél előbb megcsinálni az egyetemet. És minden jel arra vall, hogy ez a terve sikerülni is fog.

Ha már e kérdésről szólnak, nem mulasztthatjuk el föltenni a kérdést, vajon a többi városok közül melyik egyetemére kerül a sor? Például *Pozsony* terve mikor valósul? Holott a pozsonyi egyetemet is 1914. évben építeni gondolták. De a pozsonyi terv megakadt — jó időre legalább. Így *Pozsony*. Ellenben a *szegedi* egyetemet még csak nem is tervezik, még csak mint kívánságot se emlegetik. Sőt egészen elfelejtették — minden vonalon.

Igy Szeged.

tiségi vidéken működő óvoda jó magyar gyermeklapot kapjon, másik 100 pedig magyar meséskönyvet, hogy a DMKE központi könyvtára 500 K költséggel kibővítették, megszavazott 1000 koronát idegen ajku gyermekeknek a nyári szünidőben magyar városokba való telepítésére a magyar nyelv el-sajátítása végett, fölhatalmazta az elnökséget, hogy a szabadoktató előadások megtartására vetítőgépeket és lemezeket szerezzen be, amely azután megyénként szétosztatná, hatályon kívül helyezte a legutóbbi igazgatósági ülés alapszabályellenes határozatát, amellyel a Budapesti létesítendő főiskolai internátus céljaira kötvények kibocsátását határozta el és azok forgaiomba hozatalával a budapesti osztályt bizta meg.

Nagyobb vitát keltett annak az internátusnak ügye, amelyről eddig mindig az hirdettetett, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium évi 20,000 korona segélyt helyezt kilátásba. A fölolvastott rendeletből kitűnt, hogy a miniszterium csak műszaki és tanügyi szempontból hajlandó támogatni ezt a vállalkozást. *Andreics* János miniszteri tanácsos bejelentette, hogy a budapesti osztály ezt az intézetet létesíteni kívánja s annak céljaira jelentékeny alapítványokat gyűjtött.

A miniszteri tanácsos a következő javaslatot terjesztette elő:

A DMKE munkaprogramja a legsürgősebben elkészítendő. Bizottság küldendő ki a kulturegyesület közmívelődési, földpolitikai, kereskedelmi és ipari részletkérdéseinek gondos kidolgozására, tekintettel a megváltozott Balkán politikai viszonyokra. E bizottságok állapítsák meg azokat a bizto salapokat, a melyeken a kulturegyesület jövő munkálkodásának történnie kell, mert ezen sziklaalapok és acél határjelzők nélkül a DMKE működése csak ötletszerű kapkodás jellegét fogja tenni, míg ha kulturprogramja a leggon-dosabban körvonalozva lesz, ebből az alaplól hatalmas arányokban fog kifejlődni a kulturegyesület.

Az igazgatóság a javaslatot elfogadta. *Zsiros* Mihály főszámvevő a DMKE vas-gvoni állapotáról tett jelentést. 440 ezer korona vagyona van az egyesületnek. Makón külön 64,000 korona. A szaporulat a múlt évről 52,000 korona.

Butor:zállításokat hely-
ben és vidékre, berak-
ározást száraz raktár
helyiségben eszközöl

Ungár Benő
szállító
Szeged, Jókai-utca 1.sz
Telefon 34.